

TIP van de NVO

De TIP die de Nederlandse Veeverbeteringsorganisatie (NVO) geeft staat voor Totaal Index Praktijk. 'Het is niet onze bedoeling om een soort concurrentieslag met de NVI aan te gaan' stelt Joop Olieman namens de NVO. 'Als waakhond voor de sector willen we echter inspelen op de behoeften uit de praktijk. Zowel de NVI als deze nieuwe Totaal Index Praktijk zullen naast elkaar gepubliceerd worden waarbij de veranderingen hopelijk uiteindelijk worden doorgevoerd in de NVI'.

Doel van de Totaal Index Praktijk is om een rangschikking te kunnen maken van stieren die het meest voldoen aan de fokkerijprioriteiten voor de komende tijd. Officieel is dat nog steeds de NVI, maar deze index heeft in toenemende mate last van een trage besluitvorming en gedoe rondom verschillende belangen. KI-Samen heeft met de PBI *(Praktische Boeren Index) jarenlang vooruit gelopen door met aanpassingen in te spelen op de behoefte van de betreffende periode. Deze rol is nu overgedragen aan de NVO. Voor de augustus 2011 draai worden een aantal aanpassingen gedaan in wat nu de TIP (Totaal Index Praktijk) gaat heten. Deze hebben nog steeds het boerenbelang als prioriteit. Leden worden aangemoedigd om deze TIP naast de gangbare index op de kaart te zetten.

'Onze bedoelingen kunnen het best worden geïllustreerd met de aanpassingen die we voor de komende augustus draai doorvoeren', geeft Olieman als verdere uitleg. De NVI is het uitgangspunt. Voor het productiegedeelte wordt Laatrijphed toegevoegd. Boeren vragen hiernaar omdat ze in de praktijk gezien hebben dat de gestage groeiers het langer volhouden op hun bedrijven en daarmee uiteindelijk meer opleveren.

Een belangrijke aanpassing is het inwegen van betrouwbaarheid voor Levensduur en Vruchtbaarheid. Dit werd mede ingegeven door de recente NVO studie 'Eerste kijk op genomics realiteit'. Deze twee fokwaarden blijven nog lang onbetrouwbaar nadat de eerste dochters aan de melk zijn gekomen. Je ziet dan de NVI rare sprongen maken zonder dat daar een goede reden voor is. In de TIP worden deze sprongen gedempt. De boer krijgt meer zekerheid, temeer omdat de zware inweging voor de bewezen stieren in tact blijft. Dit zijn en blijven tenslotte belangrijke fokkerijprioriteiten.

Ook de andere aanpassingen komen uit de praktijk. Het Celgetal van de derde lactatie wordt gebruikt als betere voorspeller voor de lange termijn uiergezondheid en wordt daarbij ook nog eens zwaarder ingewogen. We zien de vraag opkomen om harder aan Benenverbetering te gaan werken, terwijl men over Uiers al meer tevreden is. Tenslotte worden er strafpunten gegeven aan stieren die een veel te lage Melksnelheid vererven.

Het algemene beeld is dat de TIP zal helpen weer wat geduld in de fokkerij te brengen. Betrouwbare stieren met laatrijphed zullen stijgen in de lijsten. Hiermee wordt het belang van de boer gediend en wordt tegenwicht geboden tegen de snelle fokkerij waarmee de sector wordt bestookt. Uiteindelijk is de richting en zekerheid voor de praktische veehouder belangrijker dan de snelheid. Belangstellenden kunnen een lijst met Stieren en KI-codes opsturen en de NVO levert dan de lijst met de TIP retour (zie www.nvo-veeverbetering.nl).

Mocht u naar aanleiding van dit persbericht vragen hebben dan kunt u terecht bij Joop Olieman op 06-51015148.

Achtergronden en argumentaties:

Zo ziet de Totaal Index Praktijk er vanaf augustus 2011 uit:

$$\text{TIP} = \text{INET} + 1,5 \times (\text{Laatrijphheid}-100) + 5 \times (\text{Celgetal}^*-100) + 5 \times (\text{Benen}-100) + 3 \times (\text{Uier}-100) + \text{Bt} \times 0,12 \times \text{Levensduur} + \text{Bt} \times 7 \times (\text{Vruchtbaarheid}-100) - 5 \times (\text{Melksnelheid} < 98, \text{ Dan } 98 - \text{Melksnelheid})$$

Celgetal* = Celgetal in derde lactatie indien beschikbaar

Bt = betrouwbaarheid (zonder genomics betrouwbaarheid) / 100

Ter vergelijking:

$$\text{NVI} = 0,84 \times \text{INET} + 2 \times (\text{Celgetal}-100) + 4 \times (\text{Benen}-100) + 4 \times (\text{Uier}-100) + 0,12 \times \text{Levensduur} + 7 \times (\text{Vruchtbaarheid}-100)$$

Voor beide indexen geldt dezelfde **INET** formule.

$$\text{INET} = -0,06 \times \text{KgMelk} + 0,7 \times \text{KgVet} + 4,2 \times \text{KgEiwit}$$

- Voorheen werd in de PBI+ vet niet ingewogen maar dat begint weer belangrijker te worden en daarom is er geen reden meer van de NVI op dit punt af te wijken.
- Voor de TIP wordt extra **Laatrijphheid** met een factor 1,5 toegevoegd aan de INET. Dit heeft als effect dat de derde lactatie zwaarder in de productie wordt ingewogen. De in Nederland gehanteerde inweging voor productie is nu 41% eerste lijst, 33% tweede lijst en 26% derde lijst. Dit is ons inziens veel te sterk op de eerste lijst georiënteerd en ons bezwaar is dat dit nadelig werkt voor fokkerij richting hoge levensproducties. De toevoeging van Laatrijphheid in de TIP is vergelijkbaar met een inweging van 30% eerste lijst, 25% tweede lijst en 45% derde lijst.
- Het **Celgetal** voor de derde lijst is een veel betere indicator voor uiergezondheid en is al vroeg beschikbaar met hoge betrouwbaarheid. Gezien het grote belang in de moderne melkveehouderij wordt het ingewogen met factor 5 ten opzichte van factor 2 voor NVI. Deze benadering is zonder verandering overgenomen van de PBI+.
- Het algemene beeld is dat nu **Benen** meer aandacht behoeven ten opzichte van **Uier**. Voor Benen gaan we van factor 4 naar 5 en voor Uier van factor 4 naar 3.
- **Levensduur**toename blijft een belangrijke prioriteit in de fokkerij maar deze fokwaarde blijft nog lang na de eerste draai voor een stier relatief onbetrouwbaar. Zie hiervoor de analyse 'Eerste kijk op genomics realiteit' op www.nvo-veeverbetering.nl/archief . Op de NVI veroorzaakt dit voor een jonge stier flinke ongefundeerde sprongen. Wij willen dit dempen en voegen de betrouwbaarheid als extra factor toe. Voor een jonge stier betekent dit een inweging voor Levensduur met ongeveer 0,05 x start en dat zal dan heel geleidelijk groeien naar 0,12 x

- Voor **Vruchtbaarheid** geldt precies hetzelfde probleem en is ook dezelfde benadering gekozen. Voor een jonge stier betekent dit, dat de inweging voor (Vruchtbaarheid-100) zal starten met ongeveer 2,5 x en dan heel geleidelijk zal groeien naar 7 x

Voor **Melksnelheid** wordt de PBI+ benadering overgenomen. Dit betekent dat een stier met melksnelheid onder de 98 strafpunten ontvangt. Voor een stier met melksnelheid 95 is dit bijvoorbeeld -15 punten.

Voor een grote groep van ruim 400 representatieve stieren, jong en oud, is de TIP vergeleken met de NVI. De gemiddelde TIP voor deze hele groep is precies gelijk aan de NVI. De grootste aanpassing van TIP ten opzichte van NVI voor een individuele stier die we hebben gevonden is ongeveer 50 punten plus en ongeveer 50 punten min voor een aantal anderen.